

Wegenbeheerplan 2019-2028

Gemeente Waalre

Ing. Frank van Balken

Adviseur assetmanager verhardingen

Oktober 2019

Doel wegenbeheerplan

- Gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor het onderhoud van het weggennet
- D.m.v. van een wegenbeheerplan wordt aangetoond dat deze verplichting goed wordt ingevuld.
(provincie controleert)
- Het vigerende wegenbeheerplan 2015-2018 loopt dit jaar af en dient te worden vernieuwd
- Wegenbeheerplan beschrijft het beleid voor het onderhoud en de vervanging van alle openbare verhardingen binnen de gemeente
- Berekening van de benodigde budgetten o.b.v. de gewenste kwaliteitseisen en de ambities.

Wegbeheer: wetten en ambities

Wet

- *Wegenwet : gemeente is wettelijk verplicht tot duurzaam onderhoud van de openbare ruimte.*
- *Burgerlijk wetboek: gemeente is aansprakelijk bij nalatige zorg.*

Ambitie: Waalres akkoord 2018-2022

- Kwalitatief goede openbare ruimte
- Verbeteren sociale veiligheid en verkeersveiligheid
- Vernieuwing openbare ruimte
- Exclusief wonen in Waalre

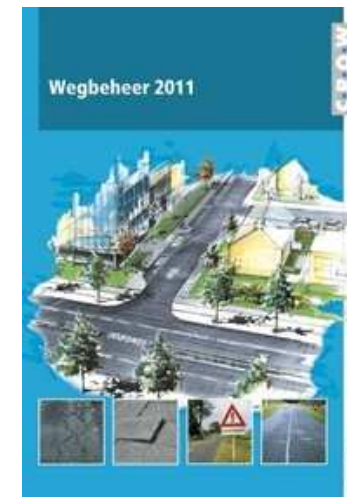
Kaders en uitgangspunten

CROW-systematiek als landelijke richtlijn

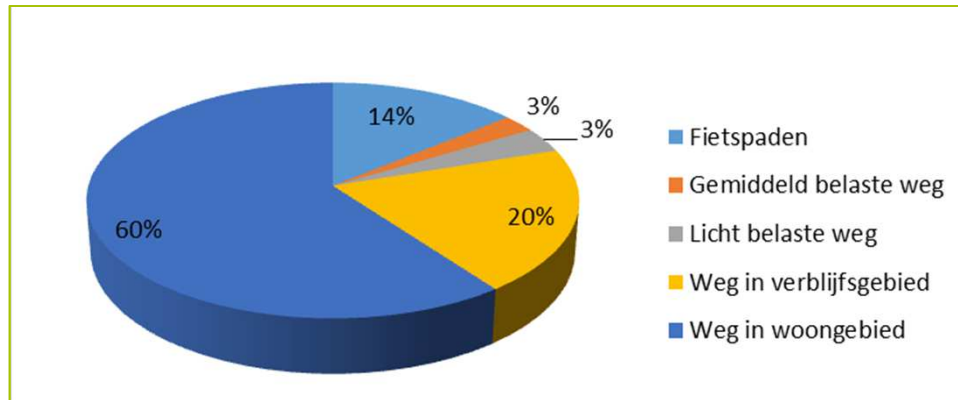
- Wordt als landelijke richtlijn door bijna alle gemeenten gehanteerd
- Kent diverse beeldkwaliteitsniveaus

Vertaling wetten en ambities Waalre naar CROW kwaliteitsniveau

- Gemiddeld kwaliteitsniveaus B (basis)
 - *Goed functionerend en veilig wegennet*
- Hoog kwaliteitsniveau A voor bijzondere gebieden

Areaalgegevens en Kwaliteit

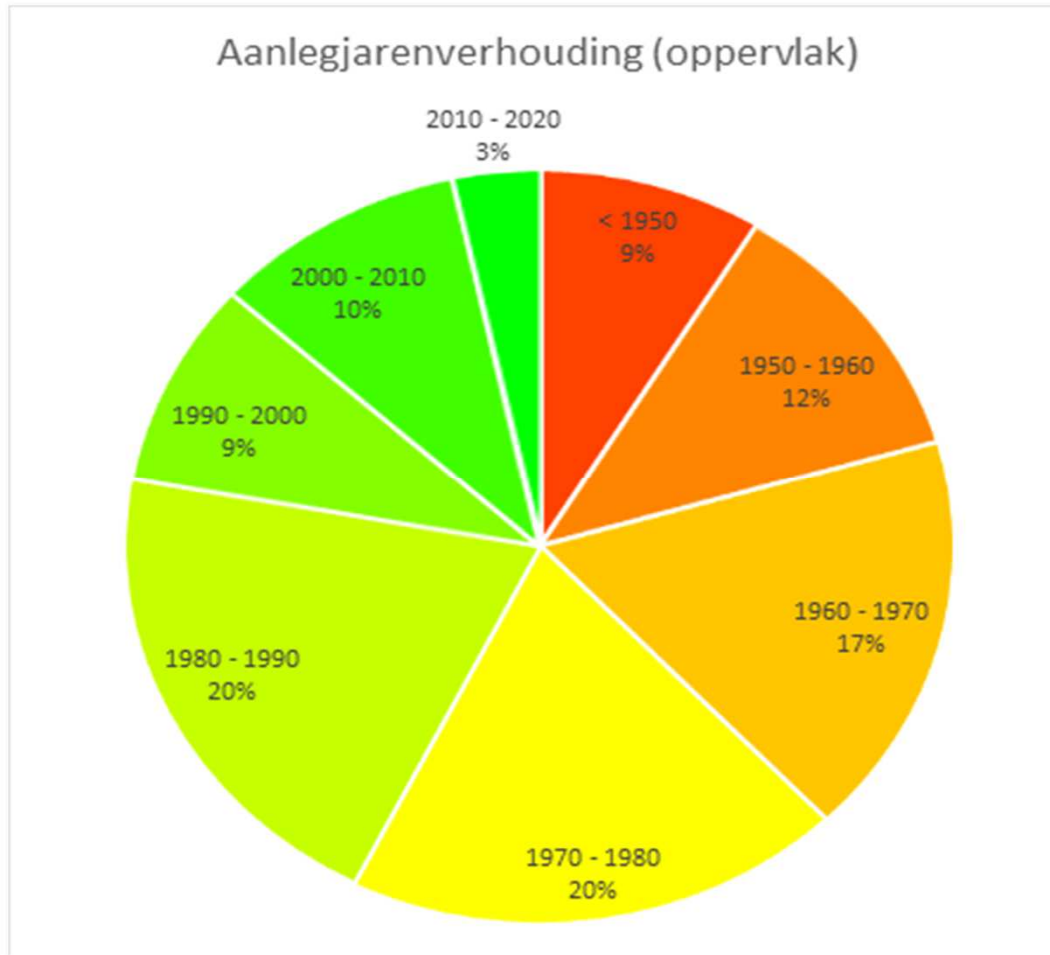

Wegtype	Omschrijving	Asfalt m ²	Elementen m ²	Totaal m ²
3	Hoofdontsluitingswegen	25.659	1.156	26.815
4	Licht belaste wegen (wegen in het buitengebied, wijkontsluitingswegen)	26.518	11.113	37.631
5	Woonstraten / weg in woongebied	287.768	373.820	661.672
6	Verblijfsgebieden (winkelerf, pleinen en voetpaden)	11.137	207.014	218.785
7	Fietspaden	103.737	50.341	154.078
Totaal m²		455.000	643.500	1.090.000

- Toename areaal met 10% t.o.v. 2014 door o.a. nieuwbouw Waalre Noord, Heuvelsche Hof. Een deel van deze toename is toe te schrijven aan aanpassingen in de beheersystematiek naar de BGT waarbij ontbrekende wegvakken zijn toegevoegd.
- Verdere toename areaal in komende jaren verwacht

Veroudering openbare ruimte

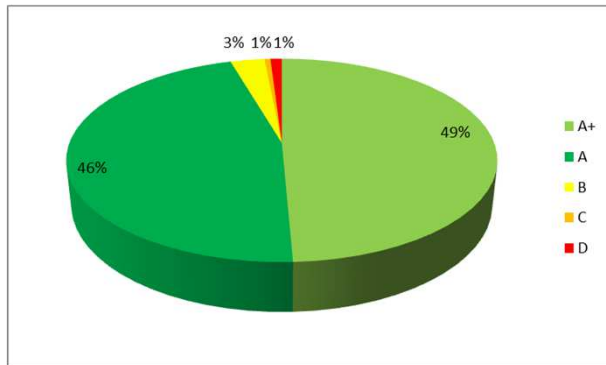
- Veroudering openbare ruimte: 1/3 van de wegen zijn 50 jaar of ouder
 - *Gemiddelde levensduur van een weg 40-60 jaar*

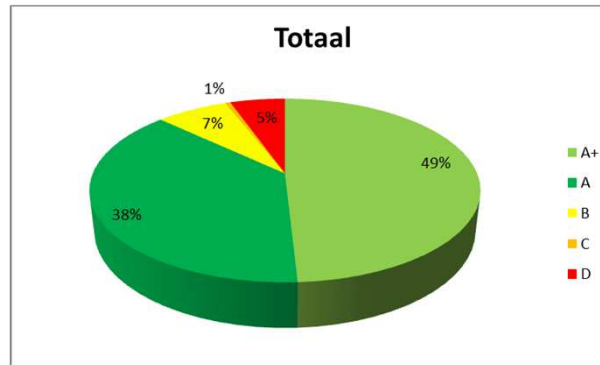
Kwaliteit en beleving nemen af

- Gemiddeld kwaliteitsniveau B (Basis) wordt net gehaald.
- Ruim te hoog percentage (10%) zeer slechte asfaltwegen (max. 5% is wenselijk)
- Sterke afname in kwaliteit t.o.v. 2014
- Burgerpeiling 2017: staat van onderhoud wegen en groen belangrijkste zorgenpunt

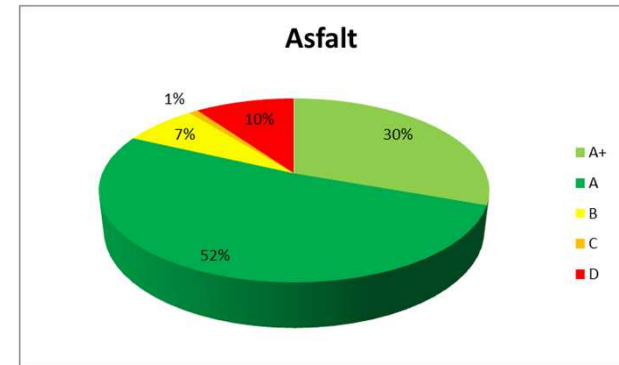
Totaal 2014

Totaal 2018

Asfalt 2018

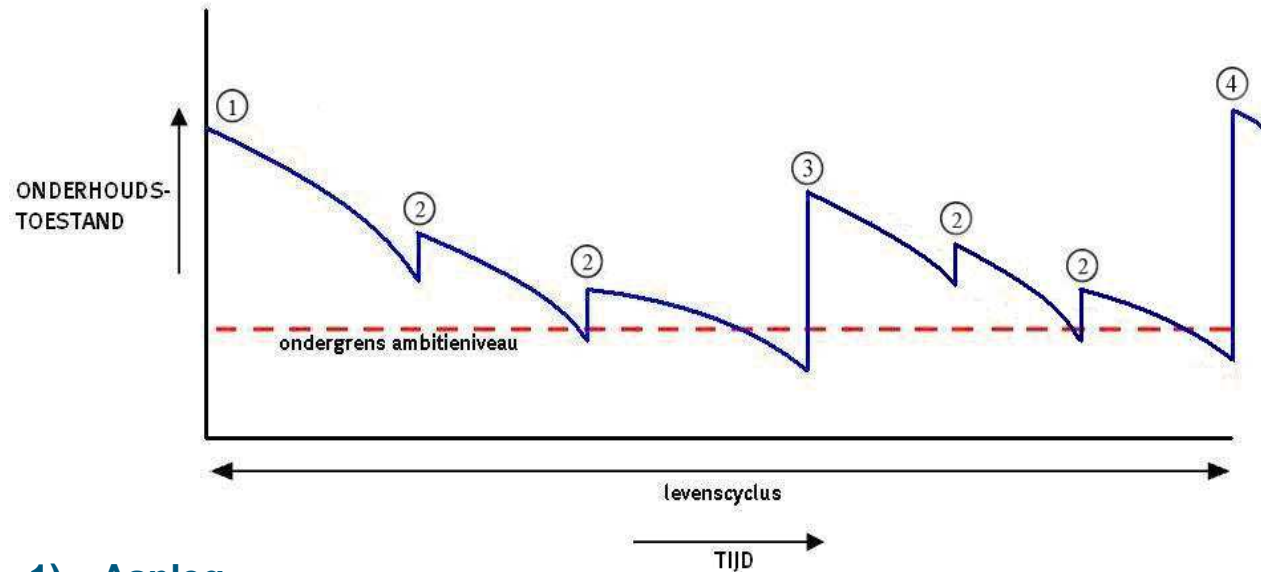
Oorzaak achteruitgang kwaliteit

- Einde levensduur en te lichte constructies asfaltverhardingen
- Veroudering openbare ruimte (verouderde wijken)
- Minder 'meeliften' wegonderhoud met rioolbeheer. Wegbeheer wordt meer en meer leidend in de vervangingsopgave

Financiering van wegonderhoud

- Onderhoudsmomenten in levenscyclus van een weg

- 1) **Aanleg**
- 2) **Klein onderhoud** wegwerken plaatselijke schades
- 3) **Groot onderhoud** verlengen van de levensduur *geheel herstraten rijbaan, deklaag van asfalt geheel vervangen*
- 4) **Vervanging:** vernieuwen gehele verhardingsconstructie inclusief fundering.

- Levensduur gemiddelde weg / verharding 40-60 jaar

Klein onderhoud

Groot Onderhoud

Vervanging einde levensduur

- **Vervanging:** vernieuwen gehele verhardingsconstructie inclusief fundering.
 - Asfalt: compleet opbreken en aanbrengen nieuwe constructie inclusief fundering
 - Elementen: opbreken en aanbrengen nieuw materiaal, optioneel nieuwe fundering
- **Levensduur:**
 - Asfalt 40-50 jaar
 - Elementen 50-60 jaar

Vervangingsopgave asfalt

- Grote vervangingsopgave asfaltverhardingen
 - Restlevensduur gemiddeld slechts 11 jaar (o.b.v. onderzoek)
 - Helft van de asfaltwegen heeft geen fundering
 - Groot deel van de wegen niet meer geschikt voor hedendaags zwaar verkeer
 - Vervanging van ruim 220.000 m² asfalt in de komende 15 jaar noodzakelijk

Vervangingsopgave overige verhardingen

- Vervangingsopgave overige verharding
 - Betreft grotere gebieden (verouderde buurten)
 - Einde levensduur jaren 60/70 wijken o.a. Voldijn.
 - 30% van het totale areaal is sterk verouderd
 - Toename schades, afname leefbaarheid en beleving
 - Verouderde inrichting
 - Vervanging materialen (tegels/stenen/asfalt) is noodzakelijk

Vervangingsopgave biedt kansen

- Integrale vernieuwing van de openbare ruimte biedt kansen voor:
 - Sterke verbetering inrichting openbare ruimte
 - Burgerichte vervanging voor maximaal effect
 - Verbeteren sociale veiligheid en verkeersveiligheid
 - Verduurzaming openbare ruimte (klimaatopgave, energietransitie)
 - Ruimte voor duurzaam groen
- Forse effecten op leefbaarheid, duurzaamheid en beleving van de wijk
- Eerste stappen integraal investeringsplan zijn gemaakt. Definitieve planvorming in 2019.

Budget vervangingen noodzakelijk

- Vervangen verouderde verhardingen terugkerende jaarlijkse opgave
- Huidig areaal verhardingen is 1,1 miljoen m². Gemiddelde levensduur 50 jaar. Gemiddeld 22.000 m² verharding jaarlijks vervangen.
- Provincie/CROW/BBV : ‘Investerings in vervanging van wegen dienen verplicht te worden geactiveerd’
- Afschrijven investering in 30 jaar

Risico's uitstel vervanging

- Toename achterstallig onderhoud
- Toename onveilige situaties
- Toename overlast inwoners (vergrijzing / langer thuis wonen)
- Toename klachten(trend)
- Niet voldoen aan de wettelijk zorgplicht
- Toename aansprakelijkheidstelling
- Toename ambtelijke uren

Totaaloverzicht benodigde budgetten

Budgetten vastgesteld op basis van wegininspectie en CROW normen (kwaliteitsniveau basis)

Planjaar	2014-2018	2019	2020	2021	2022	2023	Middellange termijn 2024 – 2028	Lange termijn 2029 e.v.
Klein en groot onderhoud	€ 379.000	€ 676.000	€ 606.000	€ 561.000	€ 511.000	€ 436.000	€ 605.000	€ 610.000
Vervanging	€ 0	€ 1.880.000	€ 1.880.000	€ 1.880.000	€ 1.880.000	€ 1.880.000	€ 1.880.000	€ 1.380.000
Totaal	€ 379.000	€ 2.579.000	€ 2.481.000	€ 2.475.000	€ 2.425.000	€ 2.400.000	€ 2.486.500	€ 1.990.000

- Huidig budget € 379.000,-, uitsluitend voor klein en groot onderhoud
- Hogere budgetbehoefte onderhoud door achteruitgang in kwaliteit
- Gemiddeld benodigd budget onderhoud € 558.000 per jaar (2019-2023)
- Gemiddeld benodigd budget vervangingen € 1.880.000 per jaar (2019-2023)
- Budget vervangingen activeren en afschrijven over 30 jaar

Samenvatting en advies

- Afnemende kwaliteit en beleving wegen
- Hoge vervangingsopgave (30% wegen ouder dan 50 jaar)

Advies

- Budget klein en groot onderhoud verhogen naar €558.000,- per jaar
- Structureel investeren in vervangingen
 - Duurzame vervanging asfaltwegen
 - Integrale vernieuwingen verouderde woonwijken
- Hiervoor jaarlijks een krediet van €1.880.000,- beschikbaar stellen (investering met afschrijvingstermijn)
- Een integraal lange termijnplan opstellen voor vervangingen in komend periode
- Areaaluitbreiding jaarlijks te compenseren

Vragen?

